

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— PIATA LIBERTĂTEI BRASOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin sine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Primul nostru gând.

Păşind în anul 1927, cel dintâiu gând al nostru este îndreptat către Ardealul românesc.

Nu dintr'un îngust spirit regionalist — ci dintr'o datorie sfântă, moştenită dela martirii roşii şi ai închisorilor maghiare.

Această datorie este de-a ferici Ardealul românesc, de-a-l înălţa la viaţa pe care au râvnit-o luptătorii lui, cărturarii lui. În cuibul românismului integral, încătuşat însă, au născut pe vremuri nădejdi atât de mari că, înaripate, s'au ridicat peste parapetul Carpaţilor şi s'au împreunat cu gândurile poporului românesc liber. S'au înfrăţit şi au rodit aceste gânduri, pregătind sufletele la jertfele grele pentru împlinirea visului milenar. Unirea Ardealului cu Regatul liber a pus de veci piatra peste mormântul aspiraţiilor acelor streini cari se obișnuiseră a crede că Transilvania le este o patrie reală.

Bogățiile nesecate ale pământului ardelean și brațele lui muncitoare au înălțat, ca din povești, puternicele cetăți și orașe cari dădeau iluzia veșniciei puterii maghiare și săsești în aceste plaiuri. Deaceia, și lamentările streinilor stăpânitori după bunurile și beneficiile acestor puteri sânt tot mai accentuate cu cât soarta arată și acestora zădărnici ori căror sforțări de revenire la vechile stări.

Și-a venit rândul Ardealului românesc!...

Luptele politice și lipsa unei politici de stat în guvernarea țării — au lăsat, însă, un armistițiu în opera de organizare a forțelor naționale românești în Ardeal, armistițiu pe cari streinii l'au folosit pentru întărirea cetăților lor.

Nu trebuie să ocolim adevărul: minoritarul este astăzi mai înstărit, mai bine organizat culturalicește, mai bine pregătit de luptă sau de rezistență economică — profitând de stările tulburi provocate de acțiunile politicianiste, de porțile ce s'au deschis lor prin pactele electorale — consolidându-și frontul economic și cultural, prin concesiunile obținute dela guverne, în mod sistematic.

Și ceea-ce noi n'am încetat a spune, vin acum să recunoască glasuri de deșteptare chiar din câmpul acelor cari, de dragul politice oportuniste, au sacrificat bazele adevăratei politici de stat pe care Consiliul Dirigent le fixase în Ardealul românesc.

Ardealul românesc a fost prea multă vreme uitat de guvernele centraliste. Și dacă prin oficiile publice s'au dat oare-care caracter național chiar și acelor orașe cu majorități minoritare — fața de deasupra nu mai înșeală pe nimeni. Avem de făcut aproape tot ceea-ce ni-am propus în 1918...

„Cucerirea Ardealului pe seama noastră începe abia acum“ constată ziarul românesc din

Cluj, care reprezintă punctul de vedere al guvernului.

În această constatare se recunoaște pierderea marea de celor 8 ani dela Unire încoace — în care Ardealul românesc a fost câmpul experiențelor sau fanteziilor tuturor „bărbaților“ politici improvizai de necesitățile unor partide de-a avea și ele partizani în Ardeal — în care Ardealul românesc a fost unificat după sistemul pricopsirilor acestor noi partizani sau a acelor cari trebuiau să fie făcuți nevăzuți din vechiul regat, unde deveniseră indezirabili — în care vreme nu s'a împlinit decât o parte din datoria tuturor românilor, lăsându-se energiile naționale create în stare de improductivitate.

Și ceea-ce nu este ușor de reparat, Ardelul românesc, cel bogat, din 1918 — îl avem astăzi pauperizat și dezorientat economiceste.

Nu vom cerceta mai adânc, astăzi, stările inferioare celor

din 1918, din punct de vedere românesc.

Având, însă, curajul să le mărturisim, cerem pentru Ardealul românesc o politică de stat potrivită împrejurărilor sale, multe moștenite pe urma regimului „strein, ceea-ce pretinde interzicerea ori-cărei acțiuni de interes personal în guvernarea lui, care urmează a fi, mai înainte de toate, exclusiv îndreptată pentru repararea vicisitudinilor trecutului și activarea forțelor lui naționale.

Această politică a noastră nu este decât rezultanta atâtor suferinți din trecut, a atâtor speranțe îndreptățite pe valorile ce zac în sânul națiunii noastre, — rezultanta drepturilor istorice ale poporului românesc pe aceste plaiuri.

Regionalismul acesta va duce, în concertul tuturor provinciilor românești unite, numai ast-fel, un Ardeal românesc, fericit și bogat.

Urările M. S. Regelui pentru ostași țării

Înaltul ordin de zi al Suveranului de Anul nou

M. S. Regele a adresat următoarele urări ostașilor:

„Pe pragul Anului nou, întâiul Meu gând se îndreaptă cu toată căldura către scumpa Mea armată, care a luat un avânt așa de îmbucurător în toate ramurile activității sale, și care, prin muncă și efortări neobosite, s'a arătat vrednică de încrederea pe care cu toții o punem în dânsa, pentru asigurarea propășirii scumpei noastre Țări.

Mulțumesc șefilor tuturor treptelor ierarhice și vouă iubii Mei soldați, pentru devotamentul cu care v'ați îndeplinit datoria, și, sunt încredințat că și în anul ce vine, toți dela șefi până la cel din urmă soldat, veți dovedi același spirit de disciplină, care este temelie armatei, și veți munci cu aceeași râvnă, rămânând astfel vrednici de jertfele pe care le face țara pentru întărirea puterii sale militare.

Pătruns de această credință, vă zic cu dragoste

și din toată inima, la mulți și fericiți ani“.

Dat în București, la 1
ianuarie 1927.

Ferdinand

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Adevărul despre vizita Reginei în America.

De o vreme încoace tot mai des se aud unele svonuri tendențioase cu privire la călătoria M. Sale Reginei noastre în America, svonuri ce sunt puse în circulație de persoane cari caută să găsească nod și în papură, ori să micșoreze deosebita importanță a acestei călătorii.

Despre vizita Suveranei noastre dincolo de Ocean, s'au povestit și se povestesc adevăruri, dar, mai cu seamă, născociri pornite dela oameni neoriștați sau chiar dela dușmanii noștri. Dacă examinăm însă mai deaproape aceste svonuri, ne convingem că ele, în cea mai mare parte, sunt scornite de răuvoitorii noștri. Cum însă am observat că ele au găsit crezământ și la oameni de bună credință, m'am decis a publica o parte din o scrisoare, primită în Noemvrie din America, dela o persoană care stă subsemnatului foarte de aproape și care a avut prilejul să cunoască temeinic împrejurările acestei călătorii.

Iată-o :

„.....La 18 Octomvrie am primit în New-York pe Regina noastră și pe ceilalți oaspeți mult așteptați. Domnii X. Y. Z..... și

Tarifele căilor ferate

Transportul este unul din elementele esențiale ale progresului economic. El pune oameții în legătură unii cu alții și produsele cari prinosesc în anumite localități, la îndemâna consumatorilor din alte localități, unde aceste produse lipsesc. Prin el se propagă ideile.

Transportul își are baza în condițiile de viață ale omului. El este indispensabil schimbului. El ușurează divisiunea muncii și mărirea producției și a consumației, înlesnește traiul. Deaceia, lumea caută pestetot să perfecționeze și să eflinească comunicațiile, pe uscat și pe apă.

Țările cari posedă mijloace de transport numeroase și perfecționate, rezezi și efline, sunt bogate și culte. Și din contră, acolo unde nu există comunicații îndestulătoare, popoarele sunt sărace și înapoiate.

În timpul din urmă pestetot se caută a se da transporturilor un avânt din ce în ce mai puternic. Intocmirea tarifelor pe căile ferate a ajuns o știință complicată. Trebuiesc avute în vedere, deaproape, toate împrejurările economice ale localităților, cum și felul și prețul mărfurilor, așa încât să se ușureze concurența pentru negoțul mic, local, ca și pentru cel mare, internațional.

Tarifele bine întocmite ajută înflorirea economică a unei regiuni. Cele rău întocmite provoacă sleirea. Intreaga economie națională a Vechiului Regat a suferit înainte de războiu din cauza tarifelor de penetrație, cari permiteau mărfurilor nemțești să călătorească pe drumurile de fer românești mai

eflin decât mărfurile românești. Chiar și acum, țările vecine, cu tarife scăzute, concurează mișcarea noastră comercială.

Se știe cum, după războiu, una din principalele cauze ale crizei în care ne zbatem, este reaua stare a drumurilor noastre de fer. La aceasta, în urmă, s'a adăugat reaua întocmire a tarifelor puse în aplicare în Septembrie trecut.

Intocmirea acestor tarife n'a fost bine studiată. S'a urmărit urcarea veniturilor CFR și s'a ajuns la pagubă pe toată linia.

Urcarea prea mare a tarifelor locale a îngreuiat desfacerea produselor țărănești și alimentarea orașelor. Iată, de pildă, ce se petrece la Galați și prin saatele din împrejurimi :

Dela comuna Berești până la Galați sunt 79 chilometri. După tariful nou, un bilet de clasa a treia costă 154 lei, iar biletul de clasa a patra costă 116 lei. Așa dar dusul și întorsul la clasa a treia costă 308 lei, și la a patra 232 lei. Țăranul din Berești, care are o sută de ouă și două-trei perechi de pui de adus la oraș, cu ce mai rămâne după ce a plătit o taxă de transport așa de ridicată? El preferă să nu mai vie la Galați.

Tot asemenea cu celelalte saate așezate lângă linia ferată. Din cauza scumpetei prea mari a transportului, țărani au încetat de a aduce la oraș produsele lor iar la oraș aprovizionările lipsesc și prețurile s'au ridicat. În același timp sunt în pagubă și căile ferate, pentru că s'a micșorat numărul călătorilor. Din multe părți oame-

șului. Mulți din ei erau captivați de articolele Reginei ce apăreau zilnic în presa americană.

Din momentul când Suverana noastră, fără multă ceremonie, a apărut în fața reporterilor, publicul american era câștigat și fermecat.

Dela Battery Place, unde am debarcat, și până la Primărie, convoiul regal, compus din vreo 20 de automobile escortate de polițiști pe motocicletă, a fost aclamat cu un entuziasm indescriptibil. Sutele de mii de ferestre ale uriașelor „Sgărăie Nouri“ adăpostiau câte patru cinci persoane, funcționari cari suspendaseră lucrul ca să poată vedea fețele radiante ale oaspeților regali. Peste automobile se vărsă o ploaie de hârtiufe, totafătea semne de bucurie. Orașul era din belșug decorat cu steaguri românești și americane.

În sfârșit, între uralele neîncetate ale mulțimei, convoiul a ajuns la primărie. Aici primarul, în sala festivă a Municipiului, a cetii o vorbire frumoasă de bineventare la care Regina noastră, spre surprinderea tuturor, a răspuns cu o cuvântare magistrală ce pe toți, cei de

Cuvânt lămuritor

La „Un răspuns“ al d-lui învățator Const. I. Ciurea dirigintele școlar Feldioara-Brașov.

Domnule autor, Cu toată bunăvoința și cu obiectivitate voiam să stau de vorbă mai ales cu d-ta, care ești așazicând singurul răspuns-zător pentru cele scrise, căci d-ta ești învățator în județ și deci îl cunoști mai bine decât ceilalți colaboratori, d-l prof. I. Nisipeanu și d-l institutor T. Geantă, a căror productivitate pedagogico-literară este cunoscută mai de mult și deci superioritatea d-nei lor în materie didactică n-o contestează nimenea.

Ce privește aprobarea și reprobarea manualului văd și constat, că recunoști greșala, care la nici un caz nu e a zețarului, care, deși cuvântul este într-o propoziție izolată, totuși zici, că a trecut-o cu vederea. Recunoști că unele capitole sunt deplasate, zicând: „am deplasat unele capitole, care în programa analitică nu sunt perfect înscrise ca în manual“.

Ce privește povestirile dela începutul manualului, de aceea mi se par de prisos, fiindcă copiii își câștigă, cu mult mai înainte de ce intră în clasa II-a, noțiunile, cari se cuprind în ele. Deja în grădina de copii, în curs de 2 ani, se învață ce e înainte, înapoi, la dreapta, la stânga și apoi aceasta se mai repetă și în clasa I primară.

Ce privește planul orașului Brașov, rog și eu ca și d-ta pe toți D-nii colegi, să deschidă frumosul și destul de simplu plan al orașului Brașov executat de institutul cartografic „Unirea“ Brașov încă prin anul 1922, și să-l compare cu al D-Tale și-apoi să ne spună Domnia Lor, din care plan se pot alege copii (și chiar și învățătorii) cu cunoștințe mai multe și mai clare și deci mai folositoare, pentru ca apoi în anul al III-lea de școală să nu stea bieții copii înaintea hărții mai complicate a României, ca vițelul la poarta cea nouă, ci să fi fost introduși deja în cunoașterea și cetirea unei hărți.

Eu nu silesc pe nimenea și nici vorbă n-a fost de-așa ceva în recenziunea mea — „să ceară copiii să citească și să descifreze“ numere de zeci și sute de mii. Ce vorbă de clacă-i asta? Manualul D-lui I. Dariu a fost scris pentru clasa II și a III-a primară. Autorul a și observat în „Adaș“ că unele date numerice se simt necesitatea să le omită. Deci n'ar fi fost cu cale nici măcar să presupui, că eu pretind sau că D-l I. Dariu pretinde forțarea sufletului copiilor, căci doar n'am intrat de ieri-alaltăieri în învățământ și, prin urmare, vom fi pricepând și noi atâtea lucru! Și eu sunt pentru aceea, ca să le ușurăm copiilor cât mai mult apropierea materialului și încă pe toate căile posibile: excursii, povestiri despre cele văzute și învățate în excursii, desemnuri, ilustrații, hărți etc.

La harta județului am spus că în locul D-Tale aș fi făcut două hărți și anume: una, cu înfățișarea pământului, munți, dealuri, șesuri și ape și alta, cu orașul și hotarul lui colorat și

cu plasele colorate, localități, drumuri, șosele, căi ferate. Această cam în felul cum sunt lucrate geografice admirabile ale D-lui inv. Marin N. Bictulescu. Cred că și D-ta ești de aceeaș părere.

Ce privesc legendele, se cădea să indici măcar izvoarele de cari te-ai folosit.

In genere știut este doar, că orice lucru nu iese perfect din mână omenească, și deci, are lipsă de îndreptări. In sensul acesta am luat și eu condeiul în mână și ți-am făcut unele observări. Și am înțeles, că te-a cam supărat recenziunea mea, pentru că la urma răspunsului întrebuințezi niște expresii nu prea delicate, pentru oameni, cari nu ți-au voit nici decum răul, ci numai binele. Cum, dascăli bătrâni și valoroși sunt prețuiți ca niște cioturi?! Nu-i bine să-ți inchipui, că te-ai și ridicat deja prin lucrarea d-tale, „de valoare mare sau mică“ la înălțimea lui Balazid-Fulgerul! E drept, că d-l Ioan Dariu nu e finâr, e moșneagul, care cu fală privește înapoi la activitatea desvoltată în cursul vieții sale și nu se înfioează de faima unui finâr autor sau de reclama ce și-o face autorul însuși!

Cugetă-te, te rog, mai liniștit la cele ce ți-le scriu și nu fi așa expansiv, că „podoaba tinereilor este modestia“. M'am închinat totdeauna inteligenții, talentului, muncii serioase și modestiei; am disprețuit din contra orișicând pe cei inchipuiți, grandomani, superficiali și lipsiți de modestie. Aceștia devin prin purtarea lor caraghioși!

Cunoscându-ți greșelile, sper că pe viitor le vei îndrepta, spre binele și folosul tuturor. Te salut colegial Brașov, la sărbăt. Crăciunului. Radu Prișcu, director școlar — Brașov.

Bibliografie

- A apărut în editura: Cartea Românească: Biblioteca Minerva No. 145 Doctorul Negru de Arthur Conan Doyle. Prețul lei 6. Ioan Vodă cel cumplit (1572-1574). Aventurile, domnia, războaiele, moartea lui, rolul său în istoria universală și viața poporului român. Ediția III-a de B. Petruțicu Haydeu. Prețul lei 65. Legende sau Basmele Românilor cu ilustrații, Vol. II. de P. Ispirescu. Prețul lei 80. Oameni Alesi II. „Români“ de I. Simionescu prof. universitar. Prețul lei 80. Biblioteca agricolă populară No. 7. Ce este viața de vie. I. C. Teodorescu Inspector Viteol. Prețul lei 5. Biblioteca Agricolă populară No. 5. Calul, viața și îngrijirea lui de Dr. P. Popescu-Daia Inspector general zootehnic. Prețul lei 5. Fricel Voinicul. Carte ilustrată pentru copii de Florian Cristescu. Prețul lei 28. Povestea lui Făt-Frumos ediția VI-a revăzută, ilustrată de P. Dulfu. Prețul lei 42. Culegere de Proverburi sau Povestea vorbei Vol. II. de Anton Pann. Prețul lei 65. Cunoștințe Folositoare Seria D. No. 16. „Tiparul“ de Vasile Romanescu, șeful zătăriei la „Cartea Românească“. Prețul lei 5. Ion Săracul și alte povești ediția II-a revăzută, ilustrată de P. Dulfu. Prețul lei 25. De vânzare la principalele librării din țară.

Mica publicitate

De vânzare ieftin: un plug, un plug cu trei cușile, o mașină de greblat, mașină de sămănat, tăvălug de fer, un cultivator, mașină de cosit iarbă, mașină de secerat, de legat, snopi, plug de pregăt, grapă de fer cu trei cușile, o trăsură modernă cu roți de cauciuc, trăsură cu roți de fier și o sanie. A se adresa administrației zărilor. 7 2-3

De închiriat în Str. Fântâna Roșie No. 2 o șură pentru garaj de 2 automobile și o cameră sau pentru un birjar și grajd pentru 4 cai. A se adresa la proprietar între orele 1°-2° p. m. și după ora 8 seara. 27 1-1

De închiriat locuință alcătuită din două camere și atelier la Nicolae Ades Valea Morilor No. 10. 24 1-1

Anonț. Arendez imediat pe termen de 5 ani una moară cu 2 pietre și un furestrău joagăr semivenetian în stare de funcțiune situate în comuna Moeriu de Jos, Brant. Amatori se vor prezenta la Ioan Vlad Enescu primar Moeriu de Jos. 26 1-1

TAILLEUR CONCURENȚA efectuează hainele cele mai moderne pentru bărbați și copii. Specialist în haine de piele pentru bărbați și dame. Târgul Boilor No. 4. 9.2 16-17

Despărțindu-ne de E Bologna Czok și Verzar, am deschis sub Firma CZINK și VERZAR în Brașov, colț Strada Vămii și Michail Weiss un nou Magazin de Modă pentru Bărbați și Dame. Rugându-vă a ne onora cu vizita D-voastră semăam Cu toată stima: CZINK și VERZAR 25 1-2

Primăria Municipiului Brașov. No. 24198/1926

Publicațiune In ziua de 3 Februarie 1927 la ora 10 a. m., se vinde prin licitație verbală la secția economică a primăriei orașului 2 mașini de scris folosite: 1 Schmith-Premier, 1 Yosi—și 4 aparate de multiplicare folosite: 1 Roneo 2 Cyclostyle mari și 1 mic. Condițiile detaliate se pot vedea în oficiul economic Strada Argintarilor No. 5 etajul II ușa 3 în orele de oficiu. Brașov, la 24 Decembrie 1926. 12 1-1

România Primpreședintele Curții de Apel Brașov. Publicațiune

Potrivit dispozițiilor art. 250, 271 și următorii din legea de organizare judecătorească combinat cu art. 56-61 din Regulamentul pentru organizarea serviciului interior al Curților de Apel, se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 1 Februarie 1927 ora 9 dimineața se va ținea examen în Palatul Justiției etaj I. pentru ocuparea postului de impiegati necesari, aiăt Curții de Apel, cât și tribunalului dela reședința Curții și judecătorilor din circumscripția tribunalului, precum și parchetilor.

Candidații doritori a presta examenul vor prezenta sau înainta cererile până în ziua de 31 Ianuarie 1927 la care vor anexa următoarele acte: 1 Actul de naștere din care să se constate că are 21 ani impliniți, 2 Certificat de naționalitate română eliberat de primărie, 3 Certificatul de absolvire a cel puțin 4 clase secundare. Programul materiilor de examen este:

- 1. O probă scrisă spre a se cunoaște dacă candidatul are o scriere frumoasă și posedă suficiente cunoștințe de gramatică, ortografie și limba română. O probă orală asupra următoarelor materii: a) cunoștințe elementare asupra organizării instanțelor judecătorești și cunoștințe teoretice a atribuțiilor fiecărui funcționar al greții și parchetului dintre funcționari. b) geografia țării și în special împărțirea ei administrativă. c) principii generale asupra puterilor constituționale și a organizării lor în stat. d) cunoștințe asupra principalelor evenimente istorice cari au adus întregirea neamului. Brașov, la 28 Dec. 1926. Primpreședinte: Pop 16 1-1

România. Corpul portărilor Tribunalului Brașov. No. 3288 exec. 1926

Publicațiune de licitație Subsemanatul portărel priă această publică că în baza deciziei No. G. 2390-1926 a Jud. Clujului de ocol Zărneștil în favorul reclamantului Berea Stan rept. prin avocatul Dr. Gheorghe Tuz o pentru încasarea restului de 1040 lei și ace. se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Ianuarie 1927, orele 1 p. m. la fața locului în Zărnești No. 91, unde se vor vinde prin licitațiune publică judecătorească 2 vaci la valoare de 8000 lei în caz de nevoie și sub prețului de estimare. Brașov, la 7 Decembrie 1926. D. A. Popescu, Portărel. 1-1

† Margareta, soție, Alexandra și Niculae copii, Caliza Preotu Stan, mamă, Marțoară, soră, familiile Mincă Popescu, Iordan Iliescu, Zaharia Mărăcineanu, Mihnea Iliescu, Androne Iliescu, Giuan și M. Kiriacescu au dureria a anunța incetarea din viață a scumpului lor

DUMITRU POPESCU administrator financiar al județului Brașov

in ziua de 31 Decembrie 1926 și că înmormântarea se va face la cimitirul Belu din București în ziua de Mercuri 5 Ianuarie 1927 la ora 4^{1/2} după amiază. Cu această ocaziune mulțumim prietenilor, cunoscuților și tuturor acelor cari au asistat la serviciul divin făcut în Brașov, la locuința defunctului. 15 1-1

Primăria comunei Satulung. No. 1352/1926.

Publicațiune Se publică spre cunoștință generală că in ziua de 12 Februarie 1927 la ora 9 dimineața se va ținea licitațiune publică, în locul primăriei com. Satulung, cu oferte sigilate (închise) pentru arendarea pășunatului din următorii munți: 1. „Tesla și Plegu“ prețul de estimare 65,000 Lei 2. „Urlatu“ 77,000 Lei. 3. „Piciorul capri“ — Radita 72,140 Lei. 4. „Vaida“ 102,200 Lei. Amatori pot vedea condițiunile de licitație și contract în birourile primăriei. Concurenții trebuie să depună odată cu oferta lor și garanții de 20% în numerar. Ofertele se vor face pentru fiecare munte separat. Dispozițiunile art. 70 - 83 din legea contabilității generale a statului, vor fi aplicabile la această licitație. Sușra oferte nu se primește. Satulung, la 28 Dec. 1926. Primar: Ion Bucurenci. Notar: G. Comșa.

Primăria comunei 'Satulung. No. 1252/1926

Publicațiune Se aduce la cunoștință generală că comuna Satulung județul Brașov dă în întreprindere tăiatul, fasonatul, tulitul de vale, și transportul la 200-400 st. lemne de foc, din pădurea numită „Valea-Zămburului“ prin licitație publică cu oferte închise ce se va ținea in ziua de 29 Ianuarie 1927 ora 9 a. m. în localul primăriei comunale din Satulung. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunala. Satulung, la 28 Dec. 1926. Primar: Ion Bucurenci. Notar: G. Comșa.

MAGAZIN DE POSTAV ȘI ȘTOFE DE LANA GH. SOCI Strada Porții No. 27 BRAȘOV, Strada Porții No. 27 Folosiți-vă de ocazie 15% reducere. Cu onoare imi permit a aduce la cunoștința onorabilului Public că am făcut încă la timp cumpărăturile în streinătate dela fabricile cele mai cunoscute. Pentru sezonul de toamnă și iarnă, sosesc zilnic noutăți din calitate ștofe de costume, pardisii de primul rang în paltoane și uniforme pentru studenți pe cari le pot vinde publicului cumpărător prin exploatarea bună a conjuncturii de valută cu adevărate prețuri ieftine. Viziteți magazinul meu fără obligație de cumpărare, ca să Vă puteți convinge personal de calitatea bună și prețurile extraordinar de ieftine a mărfurilor mele. Cu deosebită stimă: GH. SOCI 933 16-30

Din anchetele noastre.

... si-i strein in tara lui

Iată, încă unul din multele cazuri, în fața cărora administrația românească ar trebui să-și acopere obrăzii, dacă nu vrea să-și deschidă ochii.

E vorba de o puternică și șovină comună ungurească situată la marginea dintre săcuițe și Țara Oltului românească. Logic, natural și de așteptat ar fi deci, ca tocmai astfel de comune — situate la marginea masei ungurești, — să fie ușa, prin care să pătrundă între minoritarii spiritului de care trebuie să fie cuprins fiecare cetățean al Țării românești.

Intr-o țară administrată însă de nepricepuți și nepăsători ai intereselor statului, — lucrurile se petrec pe dos.

Tot astfel și'n cazul de față. Nu e destul că bieții Români, împărșiți printre marea majoritate de săcui ai comunei din chestie, au avut destul de îndurat în vremea administrației ungurești. Și-au pierdut portul, în mare parte, și-au pierdut limba, școală românească n-au mai văzut. Și-au păstrat în schimb biserică și sentimentele românești, pentru că în timpul războiului să aibă un motiv de a fi persecutați.

Au trecut însă toate, pentru că ajunși în România mare să facă trista experiență că nici aici nu li-e dat să se bucare de-o altă soartă.

Scriș i-a fost Românilui pe timpul dominației ungurești ca el să fie cel mai sărac între conlocuitorii lui de alte neamuri. În urma acestui fapt au ajuns și câteva familii românești din comuna amintită, ca — conform dispozițiilor legii de împărțire — să primească loturi de casă. Alături de ei a fost dat și loc de clădit pentru o casă culturală și una parohială.

Toate aceste parcele au fost date pe un teritor, situat la marginea satului, al bisericii ungurești reformate, care în schimbul acestui loc a primit un alt teritor, de o valoare superioară celui cedat.

Românul însă — vorbele poetului — „e strein în țara lui“...

Un ordin din lunile trecute al comitetului agrar „admite cererea de revizuire făcută de Biserica reformată“ și-i redă acesteia teritorul parcelat și dat pentru clădirea amintite, pentru ca aceeași biserică să-l pună la vânzare prin licitație, rămânând însă mai departe în posesiunea teritorului primit în schimb...

Adio, așadar, locuințe românești! Adio, case parohiale și adio, casă culturală...

Cazul vorbește destul de clar. Nu mai are nevoie de comentariu. Cred însă necesare unele lămuriri:

Fericiții enoriași ai Bisericii reformate atât de protejate față de Români, nu sunt alții decât acei unguri, cari în 1918 au prins și au aruncat în Olt pe primii soldați ai eliberării Ardealului, sosiți în comună.

Nu sunt alții, decât aceia cari atunci au fost silii să ridice pe locul crimei un monument în amintirea nenorocitelor victime. Nu sunt alți decât tot aceia, cari, la vre-o doi ani, au sfârșit și au svârșit vulturul de pe monument în aceeași valuri ale Oltului, în cari au aruncat pe bieții soldați români.

Iar azi, în al optelea an de dezrobire a Ardealului — drept recunoștință după atâtea fapte patriotice și drept răsplătă a șovinismului încarnat de care sunt stăpâniți, — guvernul le ajută să mai aplice o palmă pe obra-

zii bieților Români năcăjiți din Răcaș.

Căci e vorba de comuna Răcașul de Jos, din Târnava mare.

Mă gândesc și acum la vorbele desnădăjduite ale sârmanilor Români, cari se întrebau nedumeriți:

„Oare pentru ce nu ne-am făcut Unguri în timpul războiului, când ne silea guvernul unguresc să ne maghiarizăm? Ne mergea poate și nouă mai bine astăzi...“

Congresul Federației Universitare Internaționale.

Praga (Ceps). — În ziua de 29 Decembrie a avut loc în sala Primăriei din Praga primul Congres al Federației „Universitare Internaționale“ pentru Liga Națiunilor. La Congres participă delegați aproape din toate țările europene precum și reprezentanții secretariatului Ligei Națiunilor, al ministrului de externe cehoslovac, un reprezentant al Institutului internațional al Muncii, un delegat al Confederației lucrătorilor intelectuali, etc.

În numele Confederației internaționale a lucrătorilor intelectuali a vorbit la Congres dr. Siblik care a insistat asupra misiunii ce revine intelectualilor și în special studenților de a lucra pentru realizarea unei durabile păci mondiale.

În ședința lucrărilor și-au finit rapoartele lor delegații diferitelor țări. Au fost apoi discutate punctele programului, chestiunea scoaterii unui organ al Federației precum și activitatea secțiilor federative, precum și colaborarea dintre aceste secțiuni. Viitorul congres al Federației se va ține în Anglia în Iunie 1927.

INFORMAȚIUNI

Starea sănătății Suveranului. Ziarele bucureștene publică următorul comunicat:

D. dr. Gerota, unul dintre medicii regelui, au plecat eri în străinătate. D. sa va avea întrevederi cu profesorul Hartmann și cu alți specialiști din Franța și Germania, pentru a discuta tratamentul la care să fie supus regele, pentru a completa efectele binefăcătoare ale operației la care a fost supus.

Secretariatul general al Partidului Național-Tărănesc desminte categoric șvonurile publicate de unele ziare după care ar fi avut loc o întrevedere între dnii Averescu, Goga și Maniu.

Pentru refacerea mănăstirii Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus s'a strâns de sărbători în Sibiu o sumă de 230.800 lei.

Un val de căldură în Brazilia. Din Rio de Janeiro se anunță: Valul de căldură care bântuie actualmente la Rio de Janeiro, silește pe membrii corpului diplomatic, ca și pe brazilienii bogați, să facă în grabă pregătiri pentru a pleca în vilegiatură la Petropolis, principala stațiune balneară a Braziliei.

Numărul viitor al ziarului va apărea din cauza sărbătorilor de Joi și Vineri, Sâmbătă la ora obicinuită.

Cum se fac bugetele!

Ceea-ce se cheltuiește pentru salariile șoferilor Ministerului Sănătății este egal cu toată suma diurnelor de deplasare ale medicilor de circumscripție din întreaga țară — iată ceea-ce o cercetare a bugetului acestui minister poate arăta cetățeanului care cunoaște starea mizeră în care se află sănătatea publică.

Bugetul ministerului Sănătății este copilul miniștrilor liberali. Cei de astăzi l-au adoptat. Copilul este însă hidrocefal — deorece ce toate fondurile se îngâmădesc pentru organizația centrală (mămindu-i capul) iar restul organizației, ramurile ei (picioarele) rămân anemice, prăpădite. Exemplul pe care l'am dat este vorbitor — și arată lipsa de prevedere și de răspundere a acelora cari se târguesc la speșele cerute de deplasările medicilor, deși avem o țară cu sate contaminate de friguri, silis, tuberculoză — și se lăfădesc în automobile luxoașe, în Căpităle.

Dar când bugetele ministerele urmau să fie examinate public, la tribuna Camerei, majoritățile au împiedicat discuțiile și au votat toate bugetele într'un șterf de oă!

Cu asemenea sisteme, de si gur ori-ce anomalie și ori-ce risipă pot fi prevăzute în bugete absolut necontrolate — pe când cheltuielile necesare rămân uitate!...

Parlamentarii P. N. T. din județul Făgăraș d-nii profesor I. Ciocanu senator, Dr. Aurel Dobrescu și O. Stochița, deputați, au plecat azi în județul Făgăraș, unde vor sta zece zile, în care timp vor vizita toate comunele județului luând contact cu alegătorii Partidului Național Tărănesc.

D-l Iuliu Maniu, președintele P. N. T. a petrecut anul nou la Blaj, unde i s'a făcut o călduroasă primire de intelectualii și poporația orașului.

Arhiva Episcopiei de Haidudorog. Comisiile cehă și română însărcinate cu schimbarea documentelor privitoare la județele rămase peste granițe, s'au întrunit în preajma Crăciunului în localitatea cehoslovacă Coșițe. Cu acest prilej comisia română a prelat un vagon întreg de documente. D-nul inspector Al. Pteancu a cerut comisiei cehoslovace să predea României documentele și întreaga arhivă a faimoasei episcopii de Haidudorog, în care se găsesc numeroase documente istorice. Comisiile se vor întruni din nou în cursul lunii acesteia.

Un nou confrate, pe care-l salutăm cu toată dragostea, este „Gazeta Făgărașului“, organ politic al P. N. T., care a început să apară la Șercaia (jud. Făgăraș) sub direcția d-nului deputat Dr. A. Dobrescu. Abonamentul pe un an lei 60.

Rezultatul loteriei pompierilor din București, care s'a tras la 1 Ianuarie a. c. este următorul: Vânzarea biletelor a produs 10.012.300 lei. Cheltuieli n'au fost. Câștigătorul singurului los în sumă de 1 milion este d-l Emil Peternelli, arhitect în serviciul ministerului Instrucției.

Ultime știri

Asasinarea lui Radici?

Telegrama din Belgrad primită de ziarul local „Brașov-Lapok“, anunță asasinarea lui Ștefan Radici, într'o întrunire publică — nu este încă confirmată. Știria trebuie luată sub toată rezerva, la București ea fiind ignorată chiar de cercurile legislative iugoslave.

Cine va fi guvernatorul Băncii Naționale?

Deși mandatul dlui Oromulu a expirat încă din 31 Dec. 1926, numirea unui nou guvernator a întârziat până astăzi.

Luni, dl Averescu s'a constătit cu d-nii Lapedatu și Mandulescu în această chestiune — fără a se decide asupra persoanei guvernatorului.

În cercurile politice se discută viu chestiunea și se crede că piedici neprevăzute de dl Averescu l'au oprit dela numirea dlui Cudalbu — remanierea neputându se face încă.

Din această cauză, s'a ajuns deocamdată la soluțiunea următoare: se prelungește pe un termen de cin i ani mandatul de vice-guvernator al dlui Capitanovici — rămânând vacant locul de guvernator. Numirea guvernatorului se va face mai târziu, odată cu remanierea ministerială.

Congresul internațional al prof. secundari. În luna August 1927 se va ține la București un congres internațional al profesorilor secundari. La congres vor participa delegați din toată lumea.

Cu acest prilej, ministerul Instrucțiunii a organizat o excursiune în țară dela 22—31 August și la care vor lua parte toți congresiștii.

Printre localitățile ce vor fi vizitate, s'au fixat deocamdată următoarele: Câmpina, Breaza, Sinaia, Brașov, Făgăraș, Sibiu, Cozia, R. Vâlcea, Curtea de Argeș etc.

La această excursiune vor da concursul toate societățile culturale din țară. Casele naționale vor pregăti o frumoasă primire la Breaza.

Avis. D-l G. Stoia, reprezentantului societății „Asigurarea Românească și Tărănească“ la Brașov aduc la cunoștința publică că d-l Eugen Gabor nu mai e în serviciul societății și ca atare nu mai e în drept să facă încasări de orice natură în numele societății.

Fotografii pentru legitimități, în formatul prescripș de lege, se execută imediat la Heinrich Lang, Fotografur Curții regale, strada Porții 52. Telefon 746.

14 1—1

CONCURS

Pentru ocuparea unui post de funcționar la „CASSA DE PASTRARE“ institut de credit și economii, societate anonimă în Săliște, Județul Sibiu, se deschide concurs cu termen până la 20 Ianuarie 1927.

Funcționarul aneșat va fi delegat în aceeaș calitate în biroul Primei Fabrici de Mobile din Săliște, proprietatea insti-tutului.

Dela reflectanți se recere a testat de maturitate dela Școala sup. de comerț și alte documente despre serviciile prestate. Doritorii de a ocupa acest post au să anune pretenșiunile de salariu și situația lor militară.

Consiliul de administrație.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 26283/1926.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință că târgul de vite săptămânal din Brașov se va ține în loc de ziua de 6 Ianuarie, în care cade zi de sărbătoare, Miercuri în 5 Ianuarie 1927.

Brașov, la 29 Dec. 1926.

17 1—1

Știri din streinătate

O lege împotriva cametei în Bulgaria. Guvernul bulgar a adus în fața Sbraniei un proiect de lege împotriva cametei. Desbaterile au fost foarte vii și a reeșit foarte clar că nevoia de credit este simțitoare în țară, iar cămătăria înfloarește ca în puține alte locuri. Există chiar mici societăți pe acțiuni, cari acordă împrumuturi cu 50 până la 60 la sută. Legea adusă de guvern este îndreptată împotriva acestor întreprinderi uzurare și în al doilea rând se încearcă sprijinirea băncilor de ajutor reciproc și a caselor cooperative de economii, din partea cărora nu există nici un pericol că ar putea să se transforme în întreprinderi uzurare. Legea a fost votată cu o mare majoritate, la care au aderat și grupurile opoziționiste, ceea ce dovedește mai bine actualitatea și necesitatea ei.

Bibliotecile din Praga. După statisticile de curând publicate, cea mai mare bibliotecă din Praga, Biblioteca publică și universitară, are 576.000 volume. Ca mărime, vine în al doilea rând biblioteca Muzeului Național cu 496.000 volume. Biblioteca municipală din Praga are 345.000 volume. Școlile superioare din Praga dispun de biblioteci cu un număr total de 634.000 volume. Bibliotecile din Praga sunt bogate în special în literatură asupra chestiunilor slave. Diferitele instituții universitare care se ocupă cu studii slave precum și bibliotecile speciale au vre-o 170.000 volume de literatură referitoare la problemele slave.

Moartea compozitorului A. D. Kastalski. Zilele acestea a murit la Moscova, în vârstă de 71 ani, cunoscutul compozitor rus de muzică religioasă și profesor al conservatorului, A. D. Kastalski. Defunctul a început să compună dela vârsta de 20 ani și a fost elevul lui Ceai-kovski, Hubert și Taneiev.

Aducem la cunoștința abonașilor noștri, cari, cu toate provocările ce li s'au adresat, nu și-au achitat abonamentul, că în decursul săptămânei viitoare li se va întreprinde trimiterea ziarului.

Administrația.